

حجتي

মোৰ হজ্জ

হজ্জৰ আৰকান, কৰণীয় আৰু তাৰ বিধান

إعداد

يَا سَيِّدِنَا مُحَمَّدُ الْفَهَيْدُ

راجعہ

فضيلة الشيخ الدكتور

سَيِّدُنَا مُحَمَّدُ بْنُ تَيْمِيَّةَ بْنِ الْخَيْطَلَانِ

عضو هيئة كبار العلماء

ترجمة:

رفيق الاسلام بن حبيب الرحمن

অনুবাদঃ

ৰফিকুল ইছলাম বিন হাবিবুৰ ৰহমান দৰভী

দাকত তাওহীদ লিৎ তালীফ অন্তাৰ্জামাহ

বলোগড়া, নিজ খাৰুপেটীয়া দৰং অসম

1436-2015

হজ্জৰ আৰকান আৰু কৰণীয় সমূহৰ তালিকা আৰু তাৰ বিধান					
কৰণীয়	নং	ছুমত	কাম সমূহ	কামটো পৰিত্যাগ কাৰীৰ বিধান	
৮ম দিন। ইয়াউমুত তাৰিয়াহ) নুছুকত প্ৰৱেশ কৰাৰ নিয়ত কৰি ইহ্বাম পৰিধান কৰা।	১	ছুমত	নুছুকত প্ৰৱেশ কৰাৰ আগতে গুছল আৰু পৰিষ্কাৰ পৰিছন্ন হৈ সুগন্ধি ব্যৱহাৰ কৰিব। সুগন্ধি কেৱল পুৰুষৰ বাবে।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।	
	২	ছুমত	পুৰুষে ইহ্বামত চিলাইবিহীন দুটা পৰিষ্কাৰ কাপোৰ পৰিধান কৰিব। আৰু মহিলাই সৌন্দৰ্য প্ৰদৰ্শন নোহোৱা যিকোনো কাপোৰ পৰিধান কৰিব পাৰে।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।	
	৩	ওৱাজিব	তামাত্তু কাৰীৰ বাবে সূৰ্যস্ত যোৱাৰ আগতেই তেওঁ যি ঠাইত অৱস্থান কৰিছে তাৰ পৰাই ইহ্বাম পৰিধান কৰিব আৰু 'লাকাইকা হাজ্জান' বা 'আল্লাহুমা লাকাইকা হাজ্জান' কৈ নিয়ত কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।	
	৪	ছুমত	হজ্জ সম্পন্ন কৰিব নোৱাৰাৰ কোনো আশংকা থাকিলে যেনে বেমাৰ- আজাৰ ইত্যাদি তেনেহ'লে এই বুলি নিয়ত কৰিব, "আল্লাহুমা লাকাইকা হাজ্জান ফা-ইন হাবাছানী হাবিছ, ফা- মাহাল্লী হাইছু হাবাছানী"। আৰু যদি এনে কোনো আশংকা নাথাকে তেন্তে এইদৰে নিয়ত কৰা ছুমত নহয়।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই। চাওক নং ১ টোকা	
	৫	ছুমত	নুছুকত প্ৰৱেশ কৰাৰ পিছত বেছি বেছি তালবিয়াহ পাঠ কৰিব। পুৰুষ সকলে উচ্চস্বৰে পাঠ কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই। চাওক ২ নং টোকা।	
	৬		মীনাত অৱস্থান কৰিব আৰু ৪ ৰাকাত বিশিষ্ট ছালাতবোৰ কছৰ কৰিব। জমা নকৰিব।		
	নৱম দিনঃ (ইয়াউমে আৰাফা। মুজদালিফাৰ ৰাতি।	৭	ছুমত	সূৰ্য উদয় হোৱাৰ পিছত তালবিয়া কৈ আৰাফাৰ ফালে গমন কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
		৮	ছুমত	মনোযোগ সহকাৰে খুতবা শুনিব তাৰ পিছত আওৱাল ওৱাজত জুহৰ আৰু আছৰ জমা কৰি কছৰ আদায় কৰিব। আজান এটা ইকামত দুটাবে।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
৯		ছুমত	কিবলা সন্মুখ হৈ দুয়ো হাত উত্তোলন কৰি বিনম্ৰতাৰে অন্তৰ খুলি দুআ কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।	
১০		ওৱাজিব	সূৰ্যস্ত লৈকে আৰাফাত অৱস্থান কৰিব।	চাওক ৩নং টোকা।	

১০ম দিন (ইয়াউমুন নাহৰ) ঈদৰ দিন	১১	বৈধ	বাতনে আৰাফাৰ বাহিৰে যিকোনো ঠাইত অৱস্থান কৰিব পাৰে। নবী চল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামে কৈছেঃ মই ইয়াত থিয় দিছো, জানি থোৱা আৰাফাহ গোটেই যিনি থিয় হোৱাৰ ঠাই কিন্তু বাতনে আৰাফাৰ পৰা ওপৰত থাকিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১২	ছুমত	সূৰ্যস্ত যোৱাৰ পিছত ধিৰ স্থিৰে মুজদালিফাৰ ফালে ৰাওৱানা হ'ব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১৩	মকৰাহ	হাজি সকলৰ বাবে আৰাফাৰ চওম পালন কৰা মকৰাহ। কিন্তু যাৰ কোৰবানী নাই তাৰ বাবে বৈধ।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১৪	ছুমত	মুজদালিফাত উপস্থিত হৈ এক আজান আৰু দুই ইকামতসহ মাগৰিব আৰু ইশা ছালাত জমা কৰি কছৰ আদায় কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১৫	ওৱাজিব	মুজদালিফাত ৰাতি অতিবাহিত কৰিব। মাজ ৰাতি লৈ অৱস্থান কৰা ওৱাজিব।	দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব।
	১৬	ছুমত	মুজদালিফাত ফজৰ লৈকে ৰাতি অতিবাহিত কৰিব। ফজৰ ছালাত আদায় কৰি দিন উজ্জল নোহোৱা লৈকে বহি থাকি দুআ কৰিব। কাৰণ নবী চল্লাল্লাহু আলাইহি অছাল্লামৰ পৰা বৰ্ণিত আছে যে তেখেত মুজদালিফাত কিবলা সন্মুখ হৈ দুআ কৰিছিল তকবীৰ, তাহলীল আৰু তোহীদ পাঠ কৰিছিল। (মুছলিম)	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১৭	বৈধ	দুৰ্বল মানুহ আৰু মহিলা সকল লগতে তেওঁলোকৰ তত্বাৱধায়ক সকল মাজ ৰাতি গুচি যাব পাৰে।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১৮	ছুমত	সূৰ্য উদয় হোৱাৰ আগতে মিনা লৈ ৰাওৱানা হ'ব। যাওঁতে বেছি বেছি দুআ কৰিব আৰু তালবিয়া পাঠ কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	১৯	ছুমত	মুজদালিফাৰ পৰা মিনা লৈ যাওঁতে যিকোনো ঠাইৰ পৰা ৭টা সৰু (বুট মাহৰ দৰে) শিল গুটি উঠাই লব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
২০	ওৱাজিব	৭ টা শিল গুটি জামৰাতুল আকাবালৈ দলিয়াব।	দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব	
২১	ছুমত	কাবা বাওঁ ফালে কৰি আৰু মিনা সোঁ ফালে লৈ এটাৰ পিছত এটাকৈ অব্যাহত ভাৱে ৭টা শিলগুটি দলিয়াব। প্ৰত্যেকটো শিলগুটি	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।	

		দলিয়াওঁতে আন্নাছ আকবাৰ ক'ব। তালবিয়া নক'ব।	
২২	ওৱাজিব	তামাত্তকাৰীৰ বাবে কোৰবানী কৰা আৰু ইয়াৰ সময় হৈছে ঈদৰ দিনৰ পৰা আয়্যামে তাশ্বৰীকৰ তৃতীয় দিনৰ সূৰ্যস্ত যোৱাৰ আগ মুহূৰ্ত লৈকে। মক্কা আৰু মিনা উভয় ঠাইৰ মাজত যিকোনো ঠাইত কৰা বৈধ।	চাওক ৪ নং টোকা।
২৩	ওৱাজিব	মূৰ খুৰুৱা বা চুলি চুটি কৰা। মূৰ খুৰুৱা ভাল কাৰণ নবী চল্লল্লাছ আলাইহি অছাল্লামে ইয়াকে অগ্রাধিকাৰ দিছিল। মহিলা সকলে আঙুলিৰ এক পুৰ পৰিমাণ চুলি কাটিব।	দম (ক্ষতি পূৰণ)দিব লাগিব।
২৪	ওৱাজিব	ইজতিবা আৰু ৰমল নকৰাকৈ তাৱাফে ইফাজা কৰা। ভ্ৰমন কৰা সময় লৈকে পলম কৰাত কোনো অসুবিধা নাই। তাৱাফে বিদা কৰিলেও যথেষ্ট।	হজ্জ মুকাম্মল নহ'ব।
২৫	ছন্নত	ৰামি (শিলগুটি দলিওৱা) আৰু মূৰ খুৰুৱাৰ পিছত যদি তাৱাফে ইফাজা কৰিবলৈ মক্কা যাব বিচাৰে তেন্তে সুগন্ধি ব্যৱহাৰ কৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
২৬	ওৱাজিব	হজ্জৰ ছাঈ আদায় কৰা।	হজ্জ মুকাম্মল নহ'ব।
২৭	হালাল	পুৰুষৰ বাবে উপবোজ্ঞ তিনিটা (শিলগুটি দলিওৱা, মূৰ খুৰুৱা আৰু তাৱাফ) কামৰ যিকোনো দুটা কৰিলে স্ত্ৰীৰ বাহিৰে সকলো বস্তু হালাল হৈ যায়। ইয়াক কোৱা হয় প্ৰথম হালাল আৰু তিনিওটা কাম কৰাৰ পিছত সম্পূৰ্ণ হালাল হৈ যায়।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
২৮	ওৱাজিব	মিনাত ৰাতি অতিবাহিত কৰিব। ওৱাজিব সময়ৰ পৰিমাণ অৰ্ধ ৰাতিতকৈ বেছি।	দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব।
২৯	ছন্নত	ঈদৰ দিনা জামৰাতুল আক্কাবাত শিলগুটি দলিওৱাৰ পিছত হাজি সকলে তকবীৰ পঢ়া আৰম্ভ কৰিব। এইটো শেষ হ'ব ১৩ তাৰিখে আছৰৰ পিছত।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
৩০	বৈধ	এই কাম সমূহ অগা পিছাকৈ কৰিলেও কোনো ক্ষতি নাই। (শিলগুটি দলিওৱা, কোৰবানী কৰা, মূৰ খুৰুৱা আৰু তাৱাফ) কাৰণ নবী চল্লল্লাছ আলাইহি অছাল্লামে কৈছেঃ কৰা, কোনো অসুবিধা নাই।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।

	৩১	ছন্নত	মিনাত চাৰি ৰাকাত বিশিষ্ট ছালাত সমূহ জমা নকৰি কছৰ পঢ়িব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
১১-১২ আৰু ১৩ নং দিনঃ (আয়্যামুত তাশ্বৰীক)	৩২	ছন্নত	ফৰজ ছালাত সমূহৰ পিছত তকবীৰ পঢ়া।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	৩৩	ওৱাজিব	জামৰা ছুগৰা তাৰ পিছত জামৰা উস্তা তাৰ পিছত জামৰা কুবৰা লৈ শিল গুটি দলিওৱা।	দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব।
	৩৪	ছন্নত	প্ৰত্যেক জামাৰাতত এটাৰ পিছত এটাকৈ অব্যাহত ভাৱে ৭টা শিলগুটি দলিয়াব। প্ৰত্যেকটো শিলগুটি দলিয়াওঁতে আন্নাছ আকবাৰ ক'ব। আবেলি শিলগুটি দলিওৱা ছন্নত আৰু অন্তিম সময় ফজৰৰ আগ মুহূৰ্ত লৈকে।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	৩৫	ছন্নত	জামৰা ছুগৰাত শিলগুটি দলিওৱাৰ পিছত সোঁ ফালে অলপ আঙুৱাই যাই কিবলা অভিমুখি হৈ দুয়ো হাত উত্তোলন কৰি দিৰ্ঘ সময় দুআ কৰা।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	৩৬	ছন্নত	জামৰা ছুগৰাত শিলগুটি দলিওৱাৰ পিছত বাওঁ ফালে অলপ আঙুৱাই যাই কিবলা অভিমুখি হৈ দুয়ো হাত উত্তোলন কৰি দিৰ্ঘ সময় দুআ কৰা।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	৩৭	ছন্নত	কাৰা বাওঁ ফালে আৰু মিনা সোঁ ফালে লৈ জামাৰাতুল আক্কাবাত শিলগুটি দলিয়াব আৰু তাৰ পিছত দুআ নকৰিব।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই।
	৩৮	ওৱাজিব	অৰ্ধ ৰাতিতকৈ অধিক সময় মিনাত অতিবাহিত কৰিব।	দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব।
	৩৯	ছন্নত	১৩ নং দিন লৈকে অৱস্থান কৰিব। ১২ নং দিনতো আগতিয়াকৈ গুটি অহা বৈধ।	কোনো ক্ষতি পূৰণ নাই। চাওক ৬ নং টোকা।
	৪০	ওৱাজিব	আগতিয়াকৈ যাব বিছৰা ব্যক্তিৰ ওপৰত জামাৰাত সমূহত শিলগুটি দলিওৱা ওৱাজিব আৰু ১২ নং দিনৰ সূৰ্যস্ত যোৱাৰ আগতেই মিনা ত্যাগ কৰা ওৱাজিব।	
	৪১	ওৱাজিব	ঋতুৱতী আৰু নিফাছ গ্ৰন্থ মহিলা সকলৰ বাহিৰে বাকি সকলে তাৱাফে বিদা আদায় কৰা। কাৰণ নবী চল্লল্লাছ আলাইহি অছাল্লামে কৈছেঃ শেষ তাৱাফ নকৰাকৈ তোমালোকৰ কোনেও যাতে উভতি নাযায়।	দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব।

আপোনাৰ সুবিধানুযায়ী আপুনি হজ্জে ইফৰাদ বা হজ্জে কিৰান অথবা হজ্জে তামাত্ত কৰিব পাৰে।

হজ্জে ইফৰাদ আৰু হজ্জে কিৰানৰ মাজত দুটা বস্তৰ পাৰ্থক্য আছে।

১) হজ্জে ইফৰাদৰ নিয়ত কৰোঁতে ক'ব “লাকাইকা হাজ্জান” আনহাতে হজ্জে কিৰানত ক'ব
“লাকাইকা ওমৰাতান অহাজ্জান”।

২) হজ্জে ইফৰাদত কোৰবানী নাই কিন্তু হজ্জে কিৰানত কোৰবানী আছে যেনেকৈ তামাত্তত
কোৰবানী আছে।

ইহৰাম অৱস্থাৰ নিষিদ্ধ কাম সমূহঃ

ক্রমঃ	নিষিদ্ধ কাম সমূহঃ
১	মূৰ আদিৰ চুলি খুৰুৱা
২	নখ কটা
৩	আতৰ-সুগন্ধি ব্যৱহাৰ কৰা
৪	স্ত্ৰী আলিঙ্গন কৰা
৫	চিকাৰ কৰা
৬	বিবাহৰ আকদ কৰা
৭	সহবাস কৰা
৮	চিলাই কৰা কাপোৰ পৰিধান কৰা (পুৰুষৰ বাবে নিষিদ্ধ)
৯	মূৰ ঢাকি ৰখা (পুৰুষৰ বাবে নিষিদ্ধ)
১০	নেকাৰ পৰিধান কৰা (মহিলাৰ বাবে নিষিদ্ধ)
১১	Gloves বা হাত মুজা পৰিধান কৰা (মহিলাৰ বাবে নিষিদ্ধ)

১) চৰ্ত কৰা থাকিলে কোনো কাৰণে হজ্জ আদায় কৰিব নোৱাৰিলে তাৰ বাবে দম (জৰিমনা
স্বৰূপ ছাগলী এটা জবেহ কৰিব) নালাগিব। আৰু যদি চৰ্ত কৰা নাই তেনেহ'লে তাৰ ছকুম
বাখাপ্ৰাপ্ত লোকৰ দৰে।

২) **তালবিয়াঃ** লাকাইকা আন্নাছমা লাকাইক, লাকাইকা লা শ্বাবীকা লাকা লাকাইক, ইম্মাল
হামদা অম্মিনাতা লাকা অলমুলক, লা শ্বাবীকা লাক।

৩) যিয়ে আৰাফাত অৱস্থান নকৰিব তাৰ হজ্জ নহ'ব আৰু যিয়ে সূৰ্যস্ত যোৱাৰ আগতে গুটি যাব
তাৰ দম (ক্ষতি পূৰণ) দিব লাগিব।

৪) যাৰ কোৰবানী কৰাৰ সক্ষম নাই তেওঁ হজ্জৰ তিনি দিন চওম পালন কৰিব আৰু ইয়াৰ বাবে
উত্তম তিনিটা দিন হৈছে ১১-১২-১৩ তাৰিখ বাকি ৭টা ঘৰলৈ উভতি যোৱাৰ পিছত কৰিব।

৫) **তকবীৰঃ** আন্নাছ আকবাৰ, আন্নাছ আকবাৰ, লা ইলা-হা ইল্লাল্লাহ, অল্লাছ আকবাৰ, আন্নাছ
আকবাৰ, অলিছাছিল হামদ।

৬) যদি সূৰ্যস্ত যোৱাৰ আগতে মিনাৰ পৰা নোলায় তেন্তে অৱস্থান কৰা বাঞ্ছনীয়।

❖ এই খিনিতে হজ্জৰ বৰ্ণনা সমাপ্ত কৰিছোঁ। আন্নাহৰ ওচৰত দুআ কৰিছোঁ তেওঁ
আপোনাৰ হজ্জ কবুল কৰক। লগতে আপোনাৰ আৰু আমাৰ নেক আমল সমূহ
আন্নাহৰ ওচৰত গৃহিত হওঁক। আপোনাৰ নেক দুআত আমাক নাপাহৰিব।